



**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**



**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**



Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/12196 din 25.07.2024

La nr. 234 din 09.07.2024

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.30/2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, Legea nr.99/2010 privind regimul juridic al adopției).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) pagini.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.07.25 15:59:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ



Alexandr PÎNZARI

| | | |
|---|-----------|-------------|
| SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA | | |
| D.D.P. Nr. <u>1927</u> | | |
| " <u>25</u> " | <u>07</u> | <u>2024</u> |
| Ora _____ | | |



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9861 din 24.07.2024

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.30/2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, Legea nr.99/2010 privind regimul juridic al adopției)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul și nota informativă au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, www.parlament.md, în corespundere cu prevederile art.47 alin.(6) din Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului. Astfel, se constată că etapa

de asigurare a transparenței procesului decizional statuată la art.8 lit.b) din Legea nr.239/2008 a fost realizată, în acest sens fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul de decizie.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „*Proiectul de lege propune completarea sferei de protecție a drepturilor copiilor garantate prin Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației nr.30 din 7 martie 2013. Astfel, se propune reglementarea informației cu privire la homosexualitate drept informație cu impact negativ asupra copiilor.*

Concomitent, se propune statuarea expresă cu privire la interzicerea adopției copilului minor de către un cuplurile cu parteneri de același gen sau de un singur adoptator homosexualist, bisexual, transgender sau intersexual.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației nr.30/2013, fiind completat cu norme ce stabilesc că informațiile cu caracter homosexual sunt considerate informații cu impact negativ asupra copiilor și stabilirea interzicerii difuzării informației ce conțin imagini care promovează homosexualitatea.

Suplimentar, prin amendarea Legii nr.99/2010 privind regimul juridic al adopției se stabilește interzicerea adopției de cuplurile cu parteneri de același gen, sau de un singur adoptator care se declară în mod manifest homosexual, bisexual, transgender sau intersexual. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului nu contravin interesului public, potrivit proiectului fiind urmărită protecția și realizarea intereselor superioare ale copilului, prin asigurarea accesului la informații care nu prezintă impact negativ pentru sănătatea psihică și fizică a copiilor, pentru dezvoltarea lor fizică, mintală, spirituală și morală.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Nota informativă anexată la proiect a fost elaborată în corespundere cu prevederile art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat de un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, potrivit proiectului, astfel contribuind la realizarea obligației statului de a asigura „*fiecărui copil un mediu protector, un mediu prielnic în care copilul să-și formeze propria personalitate, să crească un cetățean sănătos din punct de vedere fizic și mental.*”

În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigorile de asigurare a transparenței decizionale, au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, fiind realizată etapa de publicare a proiectului pe pagina web oficială a Parlamentului, corespunzător art.8 lit.b) din Legea nr.239/2008.

Scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului, iar în conținutul acestuia nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.

Subliniem că aspectele de oportunitate a promovării proiectului de lege examinat urmează a fi analizate de Parlamentul Republicii Moldova.

24.07.2024

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2024.07.25 08:41:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:



Daniela Carbuni, Inspector principal